

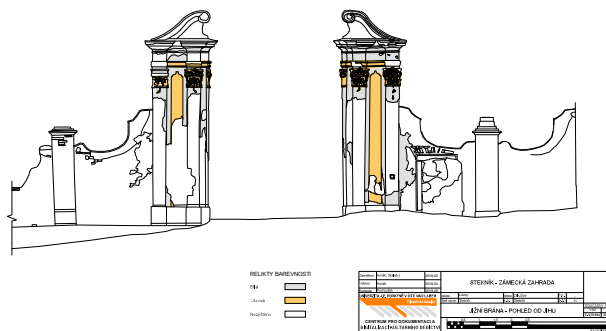
DOKUMENTACE BAREVNOSTI OMÍTKOVÝCH VRSTEV A VYBRANÝCH ŠTUKOVÝCH A KAMENNÝCH PRVKŮ V AREÁLU ZAHRADY ZÁMKU STEKNÍK

Obr. 1. Jižní brána západní zahrady zámku Stekník od jihu.
Foto: K. Podroužek, 2018.

Ve dnech 1. 2.–22. 3. 2018 byla Centrem pro dokumentaci a digitalizaci kulturního dědictví při Filozofické fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem provedena dokumentace vybraných prvků v areálu terasových zahrad zámku Stekník. Jednalo se o štukovou výzdobu jižní a severní vstupní brány, drobnou architekturu point de vue na jihovýchodě a západě ohradní zdi, krycí desky pilířů ohradní zdi a koruny ohradní zdi, typovou pískovcovou vázu na poprsní východní části horní terasy západní zahrady a o dochované barokní omítky ohradní zdi.

Zámek Stekník byl postaven po roce 1651, upraven v období vrcholného baroka a v letech 1760–1770 přestavěn ve stylu rokoka. Rokoková zahrada zámku byla ve stávající podobě vybudována před rokem 1775¹ a pravděpodobně navazuje na dispozici vrcholně barokní zahrady, která byla zřízena před zahradním průčelím západního vrcholně barokního křídla zámku. Vrcholně barokní podoba zahrady byla tvořena s největší pravděpodobností parterem před západním průčelím a dvěma nižšími terasami s centrálním schodištěm. Při historizující opravě zahrady před první světovou válkou, která

¹ Hrabě Jan František Kulhánek z Klaudensteina nechal vybudovat zahradu pro svou budoucí manželku hraběnku Marii Franciscu z Hohenembs jako svatební dar. Svatba byla v roce 1775.

Obr. 2. Stavební plán jižního pohledu jižní brány. Zaměření a kresba: J. Horák, 2018.

počítala patrně s celkovou revitalizací zámeckých zahrad, byla zachována rokoková barevnost, ale zjednodušeny pohledové architektury v každém z point de vue. Před touto opravou mohl nést tumbový sokl západního pohledového bodu plastiku, která by byla protipólem Neptunovi v centrální kašně. Point de vue na jihu byl před historizující úpravou opatřen jemným bílým rokokovým dekorem ze štuky, z kterého se dochovala pouze východní voluta. Severní a jižní vjezdy západní zahrady byly pojaty jako zlaté brány. Tento koncept dokládá barevná kombinace světlého okru na bílém podkladu, který markýruje zlacení hlavic pilastrů.

Průzkum doložil, že na zahradních prvcích v areálu zámku jsou viditelné tři stavební fáze – barokní, rokoková a historizující. Dokumentované prvky odpovídají barevností omítkových vrstev a nátěrů, tvaroslovím i stavební technologií období baroka a rokoka. Historizující opravy sice změnilly tvarosloví štukových zrcadel, ale dodržely základní barevnost rokoka, která kombinuje bílý podklad se zlatě okrovými štukovými detaily.

K průzkumu a dokumentaci byly využity jak základní dokumentační metody – vizuální průzkum a fotodokumentace, tak moderní metody jako 3D laserové a optické skenování 3D skenery Creafom EXAscan a Artec EVA. Vytvoření prostorových modelů metodou průsekové fotogrammetrie pomocí softwaru Agisoft Photo Scan a následná vektorizace vzniklých ortofoto pohledů a řezů umožnily v poměrně krátkém čase vytvořit přesnou stavební dokumentaci stávajícího stavu. Výsledky dokumentace a vyhodnocení průzkumu byly zveřejněny v souhrnné nálezkové zprávě operativního průzkumu a dokumentace,² která slouží jako podklad pro realizaci obnovy štukových a kamenných prvků zahrad zámku Stekník.

ANNA LIŠKOVÁ

² Kamil PODROUŽEK – Roman ŠVEC – Monika STARÁ – David SKALICKÝ – Jan HORÁK – Anna ZUBÁČOVÁ, *Dokumentace barevnosti omítkových vrstev a vybraných štukových a kamenných prvků v areálu zahrady zámku Stekník. Operativní průzkum a dokumentace historické stavby*, Ústí nad Labem 2018.